

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

PR. 238/11.06.20
CY

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-3419 din 23ra 06. 2020
La nr.238 din 11 iunie 2020

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul penal; Codul contravențional) (număr de înregistrare 238 din 11 iunie 2020), Vă informăm că acesta a fost supus expertizei anticorupție ca urmare a demersului Cancelariei de Stat nr.18-23-4745 din 04 iunie 2020, iar raportul de expertiză anticorupție cu nr.ELO20/6564 din 16 iunie 2020, a fost remis Cancelariei de Stat prin scrisoarea cu nr.06/2-3277 din 16 iunie 2020.

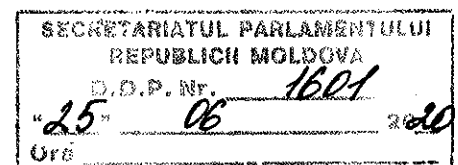
În acest context, ținând cont de faptul că proiectul remis repetat spre expertizare nu a suferit modificări, în temeiul art.28 alin.(8) din Legea integrității nr.82 din 25 mai 2017, considerăm inoportună efectuarea expertizei anticorupție, în mod repetat, asupra proiectului prenotat.

Totodată, Vă remitem anexat o copie a raportului de expertiză anticorupție enunțat mai sus (nr.ELO20/6564 din 16 iunie 2020).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Ruslan FLOCEA

1000 1000 1000

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6564 din 16.06.2020

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (incriminarea desfășurării curselor ilegale - Codul penal - art.264/2 și Codul contravențional - art.243/1)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

În contextul normei de la art.9 al Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, potrivit căreia: *"După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...]"*,

menționăm că autorul proiectului n-a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de hotărâre.

Concomitent, proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pentru consultare publică pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la 11 iunie 2020. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă autorul a menționat că proiectul are drept scop completarea Codului penal cu art. 264², care se referă la incriminarea desfășurării curselor ilegale.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune completarea Codului penal cu un nou articol 264² „Desfășurarea curselor ilegale” și abrogarea alineatelor (2)-(4) de la art.243¹ din Codul contravențional, care, în prezent, reglementează răspunderea contravențională pentru participarea/organizarea desfășurării neautorizate pe drumurile publice a concursurilor, antrenamentelor, competițiilor cu vehicule sau cu animale.

Prin urmare, conchidem că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele statului în ceea ce privește asigurarea protecției participanților la traficul rutier împotriva accidentelor și consecințelor acestora. Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

În nota informativă autorul a specificat: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, fundamentarea economico-financiară, modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare, avizarea și consultarea publică a proiectului.

Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă a promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt confirmat și de către autor în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *”textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigo

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului nu reglementează activitatea agenților publici sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

La II din proiect privind abrogarea alin.(4) de la art.2431 din Codul contravențional

„Articolul 243¹ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (Republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art.100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: [...] alineatele (2)-(4) se abrogă.”

Obiecții:

În nota informativă autorul a menționat că abrogarea dispozițiilor art.243¹ alin. (2)-(4) din Codul contravențional se impune în vederea evitării paralelismelor juridice, dar și pentru a nu crea o confuzie la nivelul aplicării normelor. Totodată, consemnăm că prevederea de la art.243¹ alin.(4) din Codul contravențional se referă inclusiv la alin.(1) al aceluiași articol, care are un alt obiect de reglementare și, prin urmare, abrogarea alin.(4) va crea confuzii la aplicarea în practică a articolului prenotat.

Astfel, alin.(1) de la art.243¹ din Codul contravențional stabilește drept contravenție *„participarea conducătorilor de vehicule la deplasarea neautorizată în grup (cu excepția coloanelor oficiale) pe drumurile publice, care a condiționat crearea impedimentelor în circulația rutieră”*, iar abrogarea integrală a normei de la alin.(4) al aceluiași articol va face imposibilă atragerea la răspundere contravențională a persoanelor care au organizat acțiunile stabilite la alin. (1).

În acest sens, art.63 alin.(2) din Legea nr.100/2017 stabilește că: *„Modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv [...]”*.

Recomandări:

Substituirea textului „alineatele (2)–(4) se abrogă” cu textul „alineatele (2)-(3) se abrogă”. Completarea art.II din proiect cu un alineat nou cu următorul conținut: „la alineatul (4) textul „și (2)” se abrogă”.

Factori de risc:

- Lipsa responsabilității clare pentru încălcări

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul legii pentru modificarea unor acte legislative (incriminarea desfășurării curselor ilegale) (Codul penal, Codul contravențional) a fost elaborat de către Ministerul Justiției, în scopul incriminării acțiunilor de desfășurare a curselor ilegale ca infracțiune.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la asigurarea protecției participanților la traficul rutier împotriva accidentelor și consecințelor acestora.

În proiectul supus expertizei anticorupție au fost identificate prevederi care vor duce la lipsa responsabilității clare pentru organizarea acțiunilor de deplasare neautorizată în grup (cu excepția coloanelor oficiale) pe drumurile publice, care a condiționat crearea impedimentelor în circulația rutieră (art.243¹ alin.(1) Cod contravențional). În scopul preîntâmpinării imposibilității atragerii la răspundere contravențională a persoanelor pentru organizarea acțiunilor menționate supra, considerăm oportună redactarea proiectului în contextul obiecției și recomandării din prezentul raport de expertiză anticorupție.

16.06.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghiu, *Inspector principal*

